

КУШНІРУК ВІКТОР, к.е.н., доцент,
доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму
КОВАЛЬОВА АЛЬОНА, здобувач вищої освіти
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

РОЛЬ ЕФЕКТИВНОГО ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ДОСЯГНЕННІ СТАБІЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

В складних для українського бізнесу економічних умовах важливим завданням є не тільки безпосереднє збереження господарської діяльності підприємства, а й досягнення ним стабільних фінансово-економічних результатів. Такі реалії обумовлюють важливість запровадження на вітчизняних підприємствах ефективного управління фінансами господарюючого суб'єкту, що надасть йому змогу вижити в складний економічний період в країні та долати інші кризи, які стають перед підприємством.

Роль ефективного фінансового управління полягає в виявленні та усуненні непотрібних для підприємства витрат, збільшуючи тим самим прибутковість та рівень рентабельності підприємства. Такі дії допомагають збільшити ринкову вартість підприємства та залучити додаткові джерела фінансування, що зробить підприємство стійким до економічних викликів та конкурентоспроможним.

Фінансовий менеджмент на підприємстві є важливою складовою в його загальній системі управління, адже являє собою стратегічний інструмент, який використовують як основу для прийняття на підприємстві важливих управлінських рішень щодо напрямів його діяльності та зростання.

Фінансовий менеджмент підприємства має тісний взаємний зв'язок з іншими управлінськими функціями та процесами, до переліку яких входять: виробництво, управління трудовими ресурсами та маркетингова діяльність. Управління фінансами забезпечує господарюючий суб'єкт необхідними для провадження ним його господарської діяльності фінансовими ресурсами, а також допомагає оцінити в цілому фінансово-економічну ефективність його діяльність.

Фінансове управління господарюючого суб'єкту має свої цілі, досягнення яких має стратегічно важливий характер для підприємства. До таких цілей належать:

- максимізація прибутку підприємства;
- збільшення ринкової вартості підприємства;
- підтримання оптимального рівня платоспроможності;
- підтримання ліквідності підприємства;
- мінімізація фінансових ризиків;
- збільшення рівня ефективності використання підприємством фінансів.

Щоб досягнути даних цілей фінансового менеджменту, підприємство має займатися фінансовим прогнозуванням, плануванням та бюджетуванням;

аналізом фінансового стану підприємства; оптимізацією кредиторської та дебіторської заборгованості на підприємстві та збільшенням ефективності використання фінансових ресурсів [1].

Щодо ефективного фінансового менеджменту підприємства, то воно включає в себе комплексні заходи, які є спрямованими на оптимізацію на підприємстві фінансових потоків, а також на ефективне управління активами та пасивами для забезпечення стійких фінансових та економічних результатів діяльності підприємства та його рентабельності.

Від звичайного фінансового менеджменту ефективний фінансовий менеджмент відрізняється тим, що має чітке спрямування на досягнення стратегічних цілей господарюючого суб'єкту завдяки стратегічному управлінню фінансовими ресурсами підприємства. Для забезпечення на підприємстві ефективного фінансового менеджменту варто дотримуватися ряду базових принципів:

1. Принцип аналізу. Аналіз та оцінювання фінансового стану підприємства та його фінансових результатів діяльності є базою для управління фінансами. Аналіз в фінансовому менеджменті допомагає виявити відхилення в важливих фінансово-економічних показниках діяльності та сильні й слабкі сторони, наявні в підприємства. Це допомагає у виявленні тенденцій розвитку підприємства та прийнятті важливих управлінських рішень.

2. Принцип планування. Планування є одним з найбільш важливих принципів фінансового управління, адже даний принцип передбачає собою питання з розробки фінансових планів підприємства, його бюджетів та прогнозів. Планування також допомагає підприємству визначити цілі своєї фінансової діяльності та необхідні для їхнього досягнення ресурси, інструменти та заходи.

В складних економічних умовах для українського бізнес-середовища, які передбачають в собі зростання цін на електроенергію та інші ресурси, падіння валового внутрішнього продукту країни, інфляцію, руйнування критичної для підприємств інфраструктури, спричиненні агресією з боку російської федерації, проблеми з логістикою, господарюючі на українському ринку суб'єкти мають коригувати свою діяльність та оперативно змінювати фінансове планування [2].

Отже, в складних економічних умовах фінансове планування підприємства не повинно бути незмінним, а має постійно переглядатися та повинні вноситися певні корективи. Сам процес коригування фінансових планів включає в себе:

- уточнення прогнозованих доходів підприємства та витрат;
- визначення пріоритетних на підприємстві напрямів використання фінансових коштів;
- перерозподіл фінансових ресурсів.

Завдяки коригуванню в процесі планування фінансових ресурсів підприємства з'являється можливість швидкого реагування на непередбачувані зміни в зовнішньому середовищі, мінімізування фінансових втрат та ризиків, а також забезпечення стабільних фінансових результатів діяльності навіть в

таких обставинах.

3. Принцип контролю. Даний принцип ефективного фінансового менеджменту підприємства передбачає в собі проведення постійного моніторингу виконання на підприємстві фінансових планів в результаті якого й відбувається коригування. Саме завдяки принципу контролю своєчасно виявляються відхилення від планових фінансово-економічних показників.

Базовими для забезпечення ефективного фінансового менеджменту, окрім його основних принципів, також є наступні елементи:

- ліквідність – тобто здатність господарюючого суб'єкту своєчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями;
- оптимізація фінансових потоків підприємства – тобто досягнення максимальних доходів за мінімальних витрат;
- рентабельність – тобто співвідношення прибутку до витрат підприємства.

Всі три елементи мають тісний взаємозв'язок та утворюють фінансову стійкість підприємства.

Фінансова стійкість підприємства являється таким станом рівноваги підприємства, під час якого управлінські та економічні рішення мають здатність до регулювання основних факторів, що мають вплив на стабільність підприємства. До таких факторів належать: управління, виробництво, фінансові та трудові ресурси підприємства та його стратегія в межах певного ризику.

3 метою оцінки фінансової стійкості підприємства використовують фінансові та економічні показники, які повинні відповідати ряду таких вимог: бути інформативними, розгорнутими, мати мінімальні нормативні значення, розраховуватися виключно за звітністю підприємства та мати єдине спрямування [3].

Отже, ефективний фінансовий менеджмент підприємства є невід'ємною складовою його успішної діяльності та досягнення стабільних фінансових результатів, адже допомагає адаптуватися до змін та коригувати заходи з досягнення цілей стратегічного фінансового управління та загальних стратегічних цілей та завдань підприємства. Його використання на підприємстві залежить від дотримання принципів.

1. Момот Т.В., Безугла В.О., Татаруев Ю.О., Кадничанський М.В., Чалий І.Г. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. К.: *Центр учбової літератури*. 2011. 712 с. URL: <https://share.google/GPXRb0RocCCEgtGhG>
2. Kovalenko, D., Petrychuk, S., Kushniruk, V., Banyeva, I. and Meish, A. (2023). Financial Aspects of Maintaining Business Activities in the Face of Unexpected Changes. *Economic Affairs*, Vol. 68, No. 01s, pp. 17-26. URL: <http://ndpublisher.in/admin/issues/EAv68n1sc.pdf> DOI: <https://doi.org/10.46852/0424-2513.1s.2023.3>
3. Салькова І. Ю., Санцева В. О. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства. *Економіка і суспільство*. 2018. № 16. С. 790–794. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1376>

